

Posudek oponenta bakalářské práce

Ateliér: Kuzemský & Kunarová / FA ČVUT
Autorka: Anna Bojková
Název bakalářské práce: Bydlení Vršovická
Akademický rok: 2022/2023

Více než hektarový pozemek podél Vršovické ulice, která tvoří hlavní osu zdejší části Prahy 10, představuje prostředí s typologicky velmi pestrým kontextem – školou, zimním stadionem, starším developmentem, supermarketem, parkem i potokem Botič. Ačkoliv jsme uprostřed města a tento mix by mohl svádět k dojmu stabilizovaného městského prostředí, nacházíme se na jasné vnitřní periferii.

Autorka zde – v souladu se zadáním i pozicí parcely v rámci metropole – umísťuje poměrně intenzivní rezidenční zástavbu, které dává podobu tří podobných, nikoli však zcela shodných třikrát zalomených objemů hadovitého tvaru orientovaných příčně k Vršovické ulici. Velký důraz klade na hierarchizaci prostoru mezi domy, které prokládá veřejnými pěšími průchody a poloveřejnými dvorky se zahrádkami.

Domy samotné pak prezentuje jako „obyčejné“, komponované jak ve snaze vyhnout se vytvoření jednoduté masy, tak s cílem odclonit rušnou ulici a zajistit dostatek světla a možnosti příčného provětrání jednotlivých bytů. Výškově proto striktně pravouhloú strukturu graduje od Vršovické ulice směrem k zimnímu stadionu.

K urbanistickému řešení mám několik poznámek. Předně – jakkoli základní „šachovnicové“ schéma domů s dvorky vnímám jako jasný a funkční koncept, vzhledem k tomu, že se v nejbližším okolí nachází několik atraktivních veřejných prostranství, měl bych tendenci množství veřejně přístupných ploch v návrhu spíše redukovat, a to buď na úkor poloveřejných dvorků, nebo případně i o něco vyšší zastavěnosti tak, aby vznikla skutečně intenzivní zástavba. Protože kde jinde, než ve vnitřním městě, by měla vzniknout?

S tím souvisí napojení struktury na nejbližší okolí. Problematicky vnímám několik míst. Ve vztahu k Vršovické ulici bych preferoval dodržení uliční čáry. Neoslabilo by to autorčin záměr, ale zároveň by domy v místě byly lépe ukotveny. A také by je to vhodně odlišilo nejen od sousední nepříliš zdařilé sídlištní zástavby se samoobsluhou, ale i areálu školy, jejíž solitérní pozice je ovšem obhájena obsahem.

Přimlouval bych se také o přesvědčivější řešení ve vztahu k zimnímu stadionu a napojení na ulici Sámova. Záliv vozovky zakončený před vstupem do stadionu považuji po zrušení vjezdu do jeho areálu za zbytečný. Očekával bych zde spíše plochu výhradně pro pěší, která by v ideálním případě intenzivněji zapojila třeba i restauraci na rohu stadionu.

Co se týče parteru – princip výškového rozehrání se zídkami a brankami je příjemný a poetický. I zde by ale pár momentů zasloužilo pozornost – některé zbytkové trávníčky a kouty (kolem navržených domů i stadionu) mají potenciál skončit nepříliš vábně. V případě chodníků mezi brankami a vstupem do jednotlivých sekcí bych se pak vyvaroval situacím, kdy obyvatelé chodí na stejné úrovni přímo před okny přízemních bytů.

A co se týče dvorků a zahrádek, dávám ke zvážení, zda by se do nich nemělo více propsat rozdělení domu na jednotlivé sekce. Čitelnější (menší) společenství by mohla přispět k jejich domáctějšimu

využívání. Pozitivně vnímám při Vršovické ulici umístěný komerční parter. Otázkou však je, zda by se z hlediska provozních návazností skutečně rozvinul i za roh mezi domy, jak naznačuje jedna z vizualizací.

Poslední připomínka k urbanismu se týká „věží“ – zvýšení částí domů o 2 NP na zadní straně. Snaha o narušení monotónnosti hmot je sympatická, nicméně zkusil bych jejich vzájemné rozposunutí více rozehrát, aby si obyvatelé těchto vlastně nejlukrativnějších bytů vzájemně nekoukali do oken, a mohli tak naplno využít jak potenciál výhledů, tak třeba i plochy střechy.

Domy s okny v řadách a klasickým rozdělením na sokl, fasádu a výraznou římsu jsou jistě v souladu s obvyčejností deklarovanou v úvodu. Pozitivně vnímám i jejich střídmost barevnost. Doplnění parapetů, které jsou použity ve druhém nadzemním podlaží, ke všem oknům, by mohlo být detailem, který by z domů pomohl sejmout určitou banálnost.

Pozitivně vnímám i racionální příčné dispoziční uspořádání v pravidelném rozpalu umožňující zmíněné příčné provětrání. Je ovšem škoda, že tato myšlenka nebyla v návrhu zcela dotažena. Někdy je dobré se nechat trochu vést tím, o co si zvolený koncept „sám řekne“, než trvat na „vysněném“ řešení.

Pak by se totiž třeba podařilo dispozičně vyřešit bez předimenzovaných zádveří, rozlehlých podest rohových sekcí a hlavně chodeb v rámci bytů, které většinou nabízí jen možnost průchodu do dalšího pokoje. Při ploše cca 3 m² bude takový průchod při dnešních cenách nemovitostí ovšem stát skoro půl milionu korun...

Tím se dostáváme ke stavební části. Myslím, že je škoda, že se nepodařilo alespoň některé z nedostatků studie zkorigovat a naopak přibýlo i několik dalších drobností – třeba jádro u kuchyňské linky, které nabourává původní pole čtyřdílných skládacích dveří. Pozice v rohu kuchyně sice také není ideální, ale je-li dům ve všech podlažích shodný, možná by to bylo elegantnější řešení...

Vzhledem k tomu, že důležitou složku návrhu představuje vegetace, především vzrostlé stromy, dovoluji si pochybovat, že cca 6 - 8 (a možná i víc) metrů vysoké stromy porostou z 0,8 m tlustého souvrství hlíny a ještě bez jakéhokoliv zajištění. Dívám-li se zároveň na poměrně komplikovaný půdorys podzemních garáží, jistě by se dalo jejich uspořádání upravit tak, aby stromy mohly být osazeny plnohodnotným způsobem a dosáhly běžného vzrůstu.

Garážím by pak obecně prospělo „učesání“. Třeba by se pak podařilo docílit toho, aby se sklepy pro jednotlivé sekce nacházely v jejich bezprostřední blízkosti a nikoli až na druhém konci rozlehlého suterénu. V interiéru se mi pak z hlediska následné údržby jeví jako ne zcela praktický způsob osazení zábradlí na schodištích. Do 15 mm škvíry člověk nestrčí ani ruku, aby bok schodiště otřel.

Z veškerých výkresů i textových zpráv je ale jinak cítit poctivost a snaha o precizní zpracování. Výkresy jsou na slušné úrovni, přehledné a většinou mají potřebné náležitosti. Občas se tu a tam objevují pouze nějaké ty „dětské nemoci“, které ovšem vnímám spíše jako příslib do budoucna, než jako důvod pro bližší komentář.

Co si ale neodpustím je zmínit, že by práci především ve fázi návrhu slušelo trošku méně důrazu na technickou stránku věcí, k níž, se mi zdá, že má autorka tendenci se upínat. Chtělo by to příště trochu větší vodvaz. Dle vizualizací i grafické úpravy celé práce jsem totiž přesvědčen, že tento potenciál v ní dřímá. Přeji tedy v tomto hodně zdaru a jako hodnocení navrhuji B.